

MGR. KRISTÝNA VELARTOVÁ
ING. JIŘÍ LACINA

Ako správne napísať odbornú prácu

AUTORI: MGR. KRISTÝNA VELARTOVÁ A ING. JIŘÍ LACINA

NÁZOV: AKO SPRÁVNE NAPÍSAŤ ODBORNÚ PRÁCU (1. VYDANIE)

VYDANÉ V ROKU: 2026

VYDAVATEL: MARKET MINDS DIGITAL S.R.O., PRAHA

AKO SPRÁVNE NAPÍSAŤ ODBORNÚ PRÁCU

PREDHOVOR	1
TYPY ODBORNÝCH PRÁC NA VŠ	2
ESEJ A ODBORNÁ ESEJ	4
REFERÁT A ODBORNÝ REFERÁT	6
RECENZIA A ODBORNÁ RECENZIA	8
SEMINÁRNA PRÁCA	11
ZÁVEREČNÁ (SEMESTRÁLNA) PRÁCA	12
ABSOLVENTSKÁ PRÁCA	15
BAKALÁRSKA PRÁCA	16
DIPLOMOVÁ PRÁCA	17
ŠPECIFICKÉ TYPY PRÁC	18
POSTUP PRÁCE	21
PLÁNOVANIE A ROZVRHNUTIE PÍSANIA	21
VÝBER TÉMY	22
VEDÚCI PRÁCE	23
STANOVENIE CIEĽA PRÁCE A OTÁZOK	24
LITERÁRNA REŠERŠA	26

AKO SPRÁVNE NAPÍSAŤ ODBORNÚ PRÁCU

ŠTRUKTÚRA PRÁCE	27
TITULNÁ STRANA A ZADANIE PRÁCE	28
VYHLÁSENIE A POĎAKOVANIE	29
ABSTRAKT, ANOTÁCIA, RESUMÉ	30
OBSAH	32
ÚVOD	33
TEORETICKÁ ČASŤ A TEORETICKÁ PRÁCA	34
PRAKTICKÁ ČASŤ	37
ZÁVER	44
TÉZY	46
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	47
ZOZNAM PRÍLOH, OBRÁZKOV, TABULIEK, SKRATIEK	48
PRÍLOHY	49
<hr/>	
PRÁCA SO ZDROJMI	51
ČSN ISO 690	53
HARVARD	58
APA 7	61

AKO SPRÁVNE NAPÍSAŤ ODBORNÚ PRÁCU

HLAVNÉ ROZDIELY	64
PRAKTICKÉ ODKAZY	69
FORMÁLNY VZHĽAD PRÁCE	72
JAZYK PRÁCE A ŠTYLISTIKA	73
TYPOGRAFIA A FORMÁTOVANIE PRÁCE	74
HOTOVÁ PRÁCA	77
ČO JE DOBRÉ SKONTROLOVAŤ	77
OBHAJOBA	80
HODNOTENIE PRÁCE	81
ZÁVEREČNÉ RADY A TIPY	82
ODPORÚČANÁ LITERATÚRA	84

PREDHOVOR

Táto príručka vznikla ako praktický sprievodca pre študentov vysokých škôl, ktorí sa chcú naučiť, ako správne písať odborné texty. Jej cieľom je prehľadne a zrozumiteľne vysvetliť základné pravidlá odborného písania, ukázať štruktúru a jazyk špecifický pre rôzne typy prác a ponúknuť overené rady pre celý proces písania – od výberu témy až po formálnu úpravu.

Príručka vychádza zo všeobecne uznávaných akademických štandardov a noriem, pričom zohľadňuje rôznorodosť odborov aj úrovni vysokoškolského štúdia. Slúži ako opora pre každého, kto si chce osvojiť zručnosti nevyhnutné pre kvalitnú odbornú prácu, či už píše seminárnu prácu, bakalársku alebo diplomovú prácu. Hneď na začiatku je však potrebné upozorniť na konkrétne metodiky jednotlivých vysokých škôl, ktoré by mal každý študent brať do úvahy.

Odborná práca je text, ktorý systematicky spracúva zvolenú tému na základe odbornej literatúry alebo vlastného výskumu. Slúži na overenie schopnosti študenta pracovať s informáciami, argumentovať, analyzovať a prezentovať poznatky v súlade s vedeckými štandardmi. Odborné písanie by tak malo byť základnou zručnosťou každého vysokoškolského študenta.

Rozlišujeme niekoľko druhov odborných prác podľa účelu a rozsahu, od krátkych esejí po rozsiahle diplomové alebo rigorózne práce. Každý typ má svoje zvláštnosti, ale všetky zdieľajú spoločné znaky: systematickosť, logickú štruktúru, odborný štýl a prácu s poznámkovým aparátom.

Veríme, že vďaka tejto príručke získate väčšiu istotu pri písaní a dokážete svoje myšlienky prezentovať zrozumiteľne, presne a v súlade s akademickými pravidlami.

TYPY ODBORNÝCH PRÁC NA VŠ

Na vysokých školách sa študenti stretávajú s rôznymi formami odborného písania, ktoré sa líšia rozsahom, účelom aj požiadavkami na spracovanie. Znalosť jednotlivých typov prác pomáha zvoliť správny prístup, štruktúru aj štýl spracovania. V tejto kapitole si predstavíme najčastejšie formy odborných textov, s ktorými sa študenti počas štúdia môžu stretnúť.

Tabuľka 1 Prehľad odborných prác

Typ práce	Popis	Rozsah	Cieľ
Odborná esej	úvaha nad témou, často subjektívnejší prístup	2–5 NS	vyjadriť názor, argumentovať
Odborný referát	zhrnutie a prezentácia určitého tématu alebo zdroja	2–6 NS	informovať, podať prehľad
Odborná recenzia	kritické zhodnotenie odbornej publikácie alebo iného diela	2–4 NS	vyjadriť postoj, posúdiť prínos
Seminárna práca	odborné spracovanie témy na základe literatúry	5–15 NS	preukázať schopnosť samostatnej práce s textami

Typ práce	Popis	Rozsah	Cieľ
Záverečná (semestrálna) práca	komplexné spracovanie témy z daného predmetu, často zhŕňa výsledky semestrálneho štúdia	10–20 NS	preukázať porozumenie téme a schopnosť jej samostatného spracovania
Absolventská práca	záverečná odborná práca pri ukončení vyššej odbornej školy alebo profesijného štúdia	30–60 NS	spojiť teoretické znalosti s praktickými zručnosťami
Bakalárska práca	samostatná odborná práca na ukončenie bakalárskeho štúdia	30–50 NS	preukázať schopnosť samostatnej odbornej analýzy
Diplomová práca	rozsiahlejšia práca s výskumnou či aplikačnou časťou, ukončenie magisterského štúdia	60–100 NS	priniest hlbšie poznatky, originálny prístup k problému

POSTUP PRÁCE

Práca na záverečnej práci je náročný, ale obohacujúci proces. Aby bol úspešný, vyžaduje premyslené plánovanie, dobrú komunikáciu s vedúcim práce, realistické ciele aj dostatok času. V tejto kapitole sa dozviete, ako na to krok za krokom.

PLÁNOVANIE A ROZVRHNUTIE

Záverečná práca sa zvyčajne spracúva v priebehu dvoch semestrov. Rozvrhnite si prácu tak, aby vám na záver zostal dostatok času na korektúry a formálne úpravy. Odporúčaný časový rámec:

STANOVENIE CIEĽA PRÁCE A VÝSKUMNÝCH OTÁZOK

Cieľ práce je základným východiskom každej odbornej práce. Vyjadruje, čo chce študent dosiahnuť, teda aký problém chce skúmať a čo chce zistiť, overiť, analyzovať alebo opísať. Mal by byť formulovaný jasne, stručne a konkrétne.

Napríklad:

Cieľom práce je zmapovať skúsenosti mladých dospelých s prechodom z detského domova do samostatného života.

Cieľ práce by mal byť v súlade s vybranou témou a primeraný rozsahu bakalárskej či diplomovej práce.

Dielčie ciele potom rozvádzajú hlavný cieľ do niekoľkých konkrétnejších oblastí. Pomáhajú výskum štruktúrovať a vymedziť, na čo presne sa práca zameriava.

Napríklad k hlavnému cieľu uvedenému vyššie môžu byť dielčie ciele:

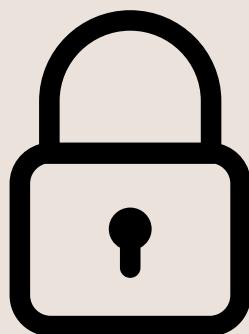
Zistiť, ako mladí dospelí hodnotia svoju pripravenosť na samostatný život.

Opísať najčastejšie ťažkosti, s ktorými sa po odchode z detského domova stretávajú.

Analyzovať vnímanú podporu zo strany zariadenia pri prechode do samostatnosti.

ZHODNOTENIE LIMITOV VÝSKUMU

Dôležitou súčasťou diskusie je tiež kritické zhodnotenie limitov výskumu. Tu je potrebné pomenovať faktory, ktoré mohli ovplyvniť výsledky či interpretáciu dát, napríklad:

- malá alebo nereprezentatívna výskumná vzorka,
- ťažko štandardizovateľné metódy zberu dát,
- potenciálne skreslenie zo strany výskumníka,
- obmedzenia použitej metódy alebo nástroja.

Tip:

Priznanie slabých miest výskumu nie je znakom zlyhania, ale odbornej vyspelosti. Ukazuje, že výskumník chápe metodologické obmedzenia svojej práce a uvažuje kriticky o jej prínose aj hraniciach. Na druhej strane kritizujte len to, čo si kritiku naozaj zaslúži. Pri kvalitatívnych štúdiách napríklad nie je namieste ľutovať malý počet účastníkov, keďže je to prirodzenou súčasťou zvolenej metodológie, nie jej chybou.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

Zoznam literatúry je nevyhnutnou súčasťou odbornej práce. Uvádza všetky zdroje, ktoré boli citované alebo parafrázované v texte. Bez výnimky platí, že každý odkaz v texte musí mať zodpovedajúci záznam v zozname literatúry, a naopak.

Hlavnou požiadavkou je dodržanie jednotnej zvolenej citačnej normy, najčastejšie:

- APA (American Psychological Association) – najmä pre spoločenské vedy.
- STN ISO 690 – norma bežne používaná v slovenskom prostredí.

Niektoré metodiky požadujú aj rozdelenie typov zdrojov:

- Primárna literatúra – odborné knihy, články, zákony, metodologické štúdie a pod.
- Sekundárna literatúra – komentáre, učebnice, výkladová literatúra, rešerše.
- Elektronické zdroje – odborné články online, e-knihy, databázy, dôveryhodné weby (napr. WHO, ŠÚ SR), ale nie Wikipédia.
- Legislatíva a zákony.

Tip:

Odporúčame používať citačný manažér (napr. Citace.com, Zotero, EndNote), ktorý pomáha dodržať normu.

Použité zdroje by mali byť vždy čo najaktuálnejšie.

PRÍLOHY

Prílohy predstavujú formálne oddelenú súčasť odbornej práce. Obsahujú materiály, ktoré by vzhľadom na svoju dĺžku, detailnosť alebo doplnkový charakter nevhodne zatažili hlavný text, no zároveň sú relevantné na doloženie použitých postupov, výskumného materiálu alebo výsledkov.

Zásady práce s prílohami:

- Prílohy sa nezaraďujú do celkového rozsahu práce (nezapočítavajú sa do limitu strán).
- Strany s prílohami nie sú číslované (nemajú čísla strán, ale sú súčasťou jedného dokumentu).
- Každá príloha musí byť očíslovaná, pričom sa používa priebežné číslovanie (Príloha 1, Príloha 2 atď.), bez rozlišovania typu obsahu (napr. obrázok, tabuľka, rozhovor, dotazník).
- Každá príloha musí mať názov (napr. Príloha 5: Prepis rozhovoru s respondentom č. 3).
- Všetky prílohy sú uvedené v Zozname príloh, ktorý kapitolu otvára.
- Všetky prílohy musia byť usporiadané prehľadne, začínať vždy na novej strane.

Čo patrí do príloh:

PRÁCA SO ZDROJMI

Pri písaní odborných prác je nevyhnutné dodržiavať jednotný citačný štýl, ktorý určuje, akým spôsobom budú v texte a v zozname použitej literatúry uvádzané citácie. Citačný štýl sa vždy volí v súlade s požiadavkami danej školy.

Jednotlivé citačné štýly majú odlišné formálne nároky na vzhľad bibliografickej citácie, hoci základné informácie, ako meno autora, názov diela či rok vydania, zostávajú rovnaké. Konkrétne potom citačný štýl určuje, aké údaje a v akom poradí sa do citácie uvádzajú (napr. autor, názov, rok vydania, zdroj a pod.), ďalej spôsob oddelovania údajov (bodka, čiarka, zátvorky), formát zápisu (kurzíva, verzálky), spôsob odkazovania v texte (priebežné vs. číselné odkazy) a napokon usporiadanie zoznamu použitej literatúry.

APA 7

V citačnej norme **APA 7.** edície (American Psychological Association, 7th edition) sa v texte používa systém tzv. autorského odkazu, pri ktorom sa uvádza meno autora, rok vydania a v prípade priamej citácie aj konkrétna strana. Tento spôsob je obľúbený najmä v humanitných odboroch. Na rozdiel od predchádzajúceho Harvardu sa neuvádza miesto vydania, oproti STN ISO 690 potom chýba aj údaj ISBN.

AUTOCITÁCIA

Ak autor cituje vlastné predchádzajúce diela, môže tieto autocitácie uviesť na začiatku zoznamu literatúry. APA manuál síce výslovne nenariaďuje umiestňovať autocitácie ako prvé, no v rámci odbornej praxe je to bežná a akceptovaná prax.

Napríklad:

Svoboda, P. (2018). *Teorie komunikace v digitálním věku*. Portál.

Svoboda, P. (2021). *Interpersonální vztahy online*. Grada.

JEDNOAUTORSKÉ PRÁCE A VIAC AUTOROV S ROVNAKÝM PRVÝM AUTOROM

Diela, ktoré majú jedného autora, predchádzajú tým, ktoré majú toho istého prvého autora, ale viacerých spoluautorov.

Napríklad:

Bělohlávek, F. (2010). *15 typů lidí: Jak s nimi jednat, jak je vést a motivovat*. Grada.

Bělohlávek, F., Košťan, P., & Šuleř, O. (2001). *Management*. Rubico.

PRAKTICKÉ ODKAZY

Pre správne citovanie je zásadné pracovať s dôveryhodnými a odbornými prameňmi. Nie všetko, čo nájdeme na internete, má vedeckú hodnotu, úplne nevhodná sa javí Wikipédia, kde však možno nájsť relevantné odkazy dole v bibliografii. Nasledujúce platformy sú odporúčaným miestom, kde možno vyhľadávať kvalitné zdroje pre akademickú prácu:

Google Scholar (www.scholar.google.com): Voľne dostupný nástroj na vyhľadávanie odborných článkov, kníh, diplomových prác a ďalších vedeckých materiálov. Pri každom výsledku často uvádza, koľkokrát bol daný zdroj citovaný.

JSTOR (www.jstor.org): Archív akademických článkov a odborných časopisov. Prístup často zabezpečujú univerzitné knižnice. Zameraný je hlavne na humanitné a spoločenské vedy.

EBSCO (www.ebsco.com): Databáza vedeckých časopisov, kníh a ďalších zdrojov. Mnohé univerzity poskytujú prístup k EBSCO prostredníctvom svojich knižníc.

CEEOL (www.ceeol.com): Databáza odborných textov a časopisov zameraná na strednú a východnú Európu, veľmi užitočná pre spoločenskovedné a humanitné odbory.

Bookport (www.bookport.cz): Česká platforma ponúkajúca plné texty odborných kníh. Vhodná predovšetkým pre študentov českých vysokých škôl.

Internet Archive (www.archive.org): Veľké digitálne úložisko voľne dostupných kníh, časopisov a ďalších dokumentov vrátane historických prameňov.

HOTOVÁ PRÁCA

Záver písania bakalárskej či diplomovej práce neznamená len dopísanie poslednej kapitoly a jej odovzdanie. Celý proces zahŕňa množstvo úloh, ktoré môžu rozhodnúť o konečnom výsledku. V tejto záverečnej časti ponúkame prehľad odporúčaní, ako si ušetriť komplikácie, minimalizovať chyby a zvýšiť šancu na kvalitné hodnotenie aj obhajobu.

ČO JE DOBRÉ SKONTROLOVAŤ

